

Dnr: 3.5.1-605/2015

**Översyn av
Stockholms stads
tillsynsarbete för
folköl och tobak
December 2016**

stockholm.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	3
Inledning och disposition	4
1. FÖRUTSÄTTNINGAR	4
<i>1.1 Riktlinjer tobak och folköl i Stockholms stad</i>	<i>4</i>
<i>1.2 Ansvarsfördelning i staden</i>	<i>6</i>
2. UTREDNING	7
<i>2.1 Dokumentation</i>	<i>7</i>
<i>2.2 Nya tobaksdirektivet</i>	<i>7</i>
<i>2.3 Enkät till stadsdelsförvaltningarna</i>	<i>8</i>
<i>2.4 Workshop med chefer i stadsdelsförvaltningar</i>	<i>9</i>
<i>2.5 Omvärldsbevakning</i>	<i>9</i>
3. RESULTAT	10
4. ANALYS	11
<i>4.1 Diskussion</i>	<i>11</i>
<i>4.2 Förslag på aktiviteter för att stärka kvalitet och likställighet i tillsyn av folköl och tobak</i>	<i>12</i>

Sammanfattning

I budget år 2016 fick socialnämnden i uppdrag av Kommunfullmäktige att genomföra en översyn av tillsynsarbetet i staden. I arbetet med översynen tillsattes en referensgrupp med representation från Bromma, Hägersten-Liljeholmen, Södermalm och Östermalm stadsdelsförvaltningar. En grundförutsättning för tillsynsarbetet i staden är rådande riktlinjer som antogs år 2013, men som ska revideras år 2017. Nuvarande ansvarsfördelning innebär att socialförvaltningen ansvarar för övergripande samordning, information, utbildning, konsultativt stöd samt myndighetssamverkan. Stadsdelsförvaltningarna utför tillsynen.

Utifrån de olika delarna i översynen kan konstateras att tillsynsarbetet inte är helt likställt i staden. Det gäller arbetssätt, dokumentation och rutiner. Brist i likställighet innebär även att tillsynen behöver bli mer rättsäker. Chefer efterlyser mer struktur och tydligare rutiner. Idag får inte alla försäljningsställen besök en gång per år, vilket är krav i riktlinjerna och en förutsättning för god kvalitet i myndighetsutövningen. Kopplingen mellan tillsyn och övrigt förebyggande arbete är av stor vikt, inte minst på området tillgänglighetsbegränsning. Därför är tillsynen en viktig del i det alkohol- och tobakspreventiva arbetet. Det finns därmed en logik att för närvarande organisera tillsynsarbetet på samma sätt som det övriga förebyggande ANDT-arbetet, med central samordning och lokalt utförande. Regeringen har föreslagit att det borde krävas tillstånd för att sälja folköl och tobak.¹ Vid eventuell tillståndsplikt skulle annat arbetssätt och organisering krävas. Därmed vore det orimligt att genomföra stora organisatoriska förändringar i nuläget.

Fördelar kring en centraliserad organisation som framkommit i enkät till de lokala samordnarna och i work shop med chefer är bättre samordning, planering, arbetsmiljö och uppbyggnad av kompetens. Det kan få genomslag i nuvarande organisation genom förstärkt samverkan och utvecklat stöd. Då förloras inte den viktiga lokala samverkan i det preventiva drogförebyggande arbetet. Några konkreta förslag som förvaltningen presenterar är kick-off för chefer år 2017, att den centrala samordnaren stödjer ett utökat teamarbete emellan stadsdelsförvaltningar, att stödjande material som tagits fram förankars bättre, FoT- (folköl och tobak) möten fyra gånger per år fortsätter och praktiska arbetsinriktade möten inrättas.

¹ SOU 2016:14, *En översyn av tobakslagen. Nya steg mot ett minskat tobaksbruk*. Kapitel 5: Tillståndsplikt för tobaksförsäljning.

INLEDNING

Budgetuppdraget

Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över rutiner och arbets sätt för alkohol- och tobakstillsyn. Socialnämnden ska återkomma med förslag på åtgärder för hur arbetet kan utvecklas för att nå upp till en effektiv, likställig och rättssäker myndighetsutövning i hela staden.

Disposition

Den na rapport är indelad i tre huvuddelar. Den första handlar om förutsättningarna för tillsyns arbetet och belyser delar som riktlinjer, ansvars fördelning med mera. Det andra avsnittet är rapportens utredande del som består av dokumentationsgenomgång, enkät- och workshopresultat samt omvärldsbevakning. Rapporten avslutas med en analys och diskussion kring eventuella åtgärder framöver.

Upplägget för denna kartläggning arbetades fram tillsammans med representanter från Bromma, Hägersten-Liljeholmen, Södermalm och Östermalms stadsdelsförvaltningar som deltagit i en referensgrupp.

1. FÖRUTSÄTTNINGAR

1.1 Riktlinjer för tobak och folköl i Stockholms stad

Stockholms stad rådande riktlinjer antogs år 2013. Ett nytt tobaksprodukt direktiv trädde i kraft den 20 maj 2016. Det påkallar en redigering av riktlinjerna, vilket Länsstyrelsen påpekade vid sin tillsyn av socialförvaltningen 2016.

Tillsyn

Varje näringsidkare, med stadigvarande försäljning av tobak och/eller folköl ska få ett tillsynsbesök per år. Försäljningsställen som ligger i närheten av skolor och där problem funnits med försäljning till minderåriga bör fler tillsynsbesök genomföras.

Vid tillsynsbesöket ska tillsynspersonalen göra följande.

- Identifiera sig med tjänstekort vid tillsynen.
- Överlämna aktuell information om bestämmelser i tobakslagen/alkohollagen och meddela att mer information och anmälningsblankett finns på webbplatsen
- Fråga efter registreringsbevis som bekräftar att anmälan gjorts till kommunen. Försäkra sig om att det är samma näringsidkare som bedriver verksamheten som anmält försäljning.

- Försäkra sig om att försäljningsstället har ett egenkontrollprogram som är anpassat efter verksamhetens behov och förutsättningar. Saknas egenkontrollprogram ska handlaren informeras om att skyndsamt upprätta ett och sända det till stadsdelsförvaltningen. Förslag på egenkontrollprogram finns på hemsidan; www.stockholm.se/fot Inkommer inget egenkontrollprogram inom en vecka ska ett tillsynsärende inledas.
- Försäkra sig om att det finns minst en tydlig och klart synbar skylt med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut tobaksvaror till den som inte fyllt 18 år. Uppmärksamma butiken på lämpligheten av att ha åldersdekaler för folköl. Tillsynspersonal lämnar vid behov dekaler till butiken.
- Försäkra sig om att lösa cigaretter eller förpackningar med färre än 20 cigaretter inte säljs på försäljningsstället.
- Försäkra sig om att den marknadsföring som förekommer på försäljningsstället inte är påträngande eller uppmanar till bruk av tobak. Det är endast tillåtet att marknadsföra tobaksvaror inne i butiken i tobaksvarornas närhet. Det är därmed förbjudet att marknadsföra tobaksvaror på till exempel reklamskyltar av butikens utsida eller i skyltfönster.
- Alla tobaksvaror ska ha hälsovarningar på svenska. Det är olagligt att sälja tobaksvaror som inte är märkta på rätt sätt, till exempel cigarettpaket med utländska hälsovarningar.
- Tillsynsbesöket ska dokumenteras i OL2, en kopia på tillsynsprotokollet bör skickas till näringsidkaren.

Polismyndigheten erbjuds av stadsförvaltningarna att vara med vid tillsynsbesök. Finns det särskilda problem på ett försäljningsställe bör tillsynsbesöket genomföras tillsammans med polis.

Kontrollköp

År 2014 infördes möjligheten för kommuner att utföra kontrollköp som ett nytt redskap i tillsynen. Syftet är att kontrollera att försäljare förvissas sig om att köpare av folköl och tobak har fyllt 18 år. Kontrollköp är tänkt att utgöra ett underlag för dialog mellan kommunens tillsynspersonal och näringsidkaren. Det innebär att tillsynspersonalen utifrån kontrollköpet kan samtala med näringsidkaren om hur egenkontrollen sköts och fungerar i praktiken. Stockholms stad gjorde sammanlagt 790 kontrollköp år 2015; varav 170 stycken (21,5%) sålde utan att kontrollera legitimation. År 2016 (1 januari-30 juni) var andelen lägre (c:a 9%, 49 stycken) av 566 kontrollköp. Totalt har drygt 800 kontrollköp genomförts år 2016 (exakt statistik är inte klar för hela 2016 än).

År 2015 genomförde nio av stadens fjorton stadsdelsförvaltningar kontrollköp. De erbjöds administrativt- och finansiellt stöd från central förvaltning. Rekrytering av motiverade ungdomar genomfördes också av socialförvaltningen. Stödet från central förvaltningen fortsatte år 2016, då tolv av fjorton stadsdelsförvaltningar genomförde kontrollköp.

1.2 Ansvarsfördelningen i staden

Socialnämnden

Socialnämnden har en samordnande, övergripande roll och ska bidra till utveckling av stadens socialtjänst och medverka till att invånarna får likvärdiga, samt lika tillgängliga insatser oavsett var i staden de bor. Socialnämnden svarar för samordning, information, utbildning, konsultativt stöd samt bransch- och myndighetssamverkan. Nämnden ansvarar för att följa upp stadsdelsnämndernas tillsynsplaner och för uttag av tillsynsavgifterna. Sedan 2012 ansvarar socialnämnden även för registrering av anmälan om försäljning av tobak och folköl samt fakturering av avgifterna. Socialnämnden har även tillsynsansvaret för folkölsförsäljning på de försäljningsställen som inte har någon fast försäljningslokal i ett stadsdelsområde men där tillsynsansvaret ändå faller på Stockholms stad. Det rör sig främst om foodtruck och trafikserveringar som inte har serveringstillstånd. Socialnämnden ansvarar också för kontroll av vissa receptfria läkemedel.

Stadsdelsförvaltningarna

Stadsdelsnämndernas arbete med tillsyn av folköl- och tobaksförsäljningen hos näringsidkare är en viktig del i det förebyggande ANDT- (alkohol, narkotika, doping, tobak) arbetet. Ansvaret för tillsynen över försäljningsställen som säljer tobak och folköl ligger på stadsdelsnämnderna. Samtliga stadsdelsnämnder har tillgång till stadens gemensamma IT-stöd för tobaks- och folkölstillsynen: OL2. I systemet finns alla försäljningsställen registrerade. I anslutning till försäljningsstället lägger stadsdelsförvaltningarna in uppgifter om genomförd tillsyn. I systemet finns dokumentmallar som används i tillsynsarbetet.

2. UTREDNING

2.1 Dokumentation

I samband med att stadsdelsförvaltningarna gör tillsynsbesök på försäljningsställena ska det dokumenteras i OL2. En kopia på tillsynsprotokollet bör skickas till näringsidkaren. I arbetet med översynen kontrollerades dokumentationen vid samtliga försäljningsställen år 2014 och 2015. Det som undersöktes var:

- om tillsynsbesöket registrerats
- om protokoll upprättats
- kommentarer om tillsynsbesöket
- om brev skickats till ägaren efter tillsyn

Genomgången av dokumentationen visade att de flesta stadsdelsförvaltningar hade brister i dokumentationen (något av de fyra kriterierna ovan var inte uppfyllt). Det var endast ett fåtal stadsdelsförvaltningar som dokumenterat enligt gällande krav i myndighetsutövningen. Under de år som OL2 använts som system har utbildningar genomförts löpande. Uppdatering och utveckling av OL2 har också skett löpande av systemägaren (Landborgen). Brister i dokumentationen kan bero på att handläggarna i stadsdelsförvaltningarna arbetar periodvis med tillsyn och hinner glömma emellan dessa perioder. Vid nätverksmöten som sker fyra gånger årligen diskuteras ärenden, dokumentation, tillsynsbesök, kontrollköp, nya bestämmelser och riktlinjer. Då tas bland annat beslut om arbetssätt för att försöka nå en likställighet i staden. Genomgången visar att det finns fortsatt utvecklingsområden när det gäller dokumentationen.

2.2 Nya tobaksdirektivet

Den 20 maj 2016 kom det nya tobaksdirektivet. Det ställer stora krav på kommunernas tillsynsarbete, både vad gäller den konkreta tillsynen och medarbetarnas kompetens. Samhällets krav på ökad reglering medför att kommunerna måste avsätta mer resurser för tillsyn. De nya reglerna innebär att tiden för tillsyn vid varje försäljningsställe kommer att öka, då alla tobaksprodukter (även i lager) ska kontrolleras för att säkerställa att de nya reglerna uppfylls. Sedan ansvaret för märkning av tobak flyttades från Folkhälsomyndigheten till kommunerna har arbetet tagit mer tid i anspråk än vad det inledningsvis var planerat för.

En ny lag föreslås att träda i kraft; Lag (2016:000) om elektroniska cigaretter. Försäljning av elektroniska cigaretter innehållande nikotin ska föregås av en anmälan till berörd kommun. Kommunerna måste fatta beslut om vilken förvaltning som ska ansvara för tillsynen av elektroniska cigaretter och vilka avgifter som ska gälla. Eftersom tillsynen i stort bygger på samma princip som tobakstillsynen bör det gå att kombinera med denna tillsyn.

2.3 Enkät till stadsdelsförvaltningarna

För att få en uppfattning om hur tillsynshandläggarna i staden upplever tillsynsarbetet uppmanades de att anonymt besvara en enkät. Tillsynen utförs av preventionssamordnaren i de flesta stadsdelsförvaltningar. Elva av fjorton samordnare svarade på enkäten. Enkätfrågorna berörde områden såsom:

- utövning av tillsyn vid försäljningsställen
- dokumentation i OL2- systemet
- uppdelning mellan lokal- och central förvaltning
- styrkor och svagheter i ansvarsfördelning
- behov att öka likställighet i staden med mera

Nedan redovisas ett urval av resultaten.

Styrkor och svagheter med tillsynsarbetet i ditt område

Majoriteten upplevde att det är en styrka med en lokal kännedom. Några exemplifierade lokal kännedom med nära samarbete med fältassistenter, medborgarvärdar och polis. Hälften ansåg att ensamarbetet är en svaghet, samt att det är svårt att hinna med tillsynen då de har många andra arbetsuppgifter. Någon menade att det är svårt att kombinera rollerna myndighetsutövning- och preventionssamordnare.

Styrkor och svagheter med nuvarande ansvarsfördelning

Flera ansåg att det är bra att administrationen vid anmälan sker centralt och att det finns stöd att få av socialförvaltningen. Den vanligaste svagheten som beskrevs var brist på likställighet. En anledning som nämndes var olika fördelning av resurser. På frågan om vad som skulle behövas för att öka likställigheten nämndes flera förslag såsom en central grupp eller team i exempelvis inner- och ytterstad.

Synpunkter på ansvarsfördelning

Att flera stadsdelsförvaltningar har en gemensam organisation för tillsynsarbetet, en form av regionalisering nämndes av några. Vissa menade dock att dagens problem med brist på likställighet riskerar att kvarstå i en regionalisering då det kan utvecklas regionala kulturer och arbetsgrupperna förblir relativt små. Majoriteten av samordnarna ansåg att en centralisering är det bästa alternativet för att garantera en likställighet i arbetet. En gemensam ledning skapar förutsättningar för likställighet, gemensam utbildning, spetskompetens inom området och det blir mindre sårbart med en större arbetsgrupp ansåg majoriteten. Mer resurser och mer rättsäker handläggning var argument som framkom.

2.4 Workshop med chefer i stadsdelsförvaltningarna

Den 10:e oktober 2016 genomfördes en work shop med chefer över den lokala tillsynen. Alla stadsdelsförvaltningar var kallade och datumet inbokad sedan länge, fyra chefer deltog.

Deltagarna beskrev den nuvarande situationen som att tillsynsfrågorna inte står högst upp på agendan för en del stadsdelsförvaltningar, medan andra prioriterar frågan. De menade att det är viktigt att betona arbetet som en viktig del av förebyggande arbetet. Ur arbetsmiljösynpunkt är ambitionen att vara två handläggare vid tillsyn och roligt att samarbeta med närliggande stadsdelsförvaltningar. Det medför dock merarbete vilket en del tycker är hanterbart och andra inte. Vissa menar att tidsaspekten och kombinationen med rollen som preventionssamordnare är svår.

Någon stadsdelsförvaltning har engagerad personal samt chefer och en nämnd som är intresserad och tycker frågan är viktig. Stockholmsenkäten används av då som ett uppföljningsverktyg. Resurserna ser olika ut över staden men antalet försäljningsställen varierar också i hög grad.

Cheferna uttryckte en vision om att utföra arbetet mer professionellt genom bättre struktur och rutiner. Det finns en önskan om att bli mer resurseffektiv och ytterligare stärka den lokala anknytningen med fältassistenter och nattvandrare. Någon chef skulle önska mer av centraliserad organisation och alla förespråkar bra stöd och struktur från central förvaltning. Möjligheter som cheferna lyfte fram var att skapa mer struktur i tillsynsarbetet genom vägledning (mall, checklista etc.) från central förvaltning. Ett förslag som nämndes var att tydliggöra goda exempel på hur stadsdelsförvaltningar kan samarbeta för att hitta effektiva rutiner som leder till högre grad av likställighet. Det vore bra att tydliggöra för handläggare, chefer och politiker hur tydligt tillsynsarbetet går att följa upp i stockholmsenkäten. Återigen menade flera att tillsynsarbetet måste sättas i ett sammanhang som betydelsefull del i preventionsarbetet. Det är också viktigt att betona vikten av arbetet, då det är myndighetsutövning

2.5 Omvärldsbevakning

I **Malmö stad** ligger hela ansvaret för tillsyn av folköls- och tobaksförsäljningen sedan år 2013 på sociala resursnämnden. Nämnden har genom tillståndsenheten ansvar för att administrera tillsynsverksamheten (registrera anmälan om försäljning och egenkontrollprogram, fakturera, informera försäljningsställen,

samordna och utbilda tillsynspersonal, driva sanktionsärenden). Tillståndsenheten utför minst ett tillsynsbesök per försäljningsställe och år. Anledningen till omorganiseringen var att det ansågs finnas brister i stadsdelsförvaltningarnas tillsyn och dokumentation. Kravet på att alla försäljningsställen skulle få minst ett tillsynsbesök per år uppfylldes inte.

Göteborgs stad centraliserade tillsynsarbetet till tillståndsenheten år 2015. Anledningen var att det fanns stora skillnader mellan stadsdelsförvaltningarna i tillsynsarbetet. Utifrån myndighetsutövningen med krav på god dokumentation och kunskap behövdes förbättringar. Förbättringsbehov fanns också för rutiner vid hot och våld, kontrollrutiner m.m. Vissa samordningsvinster förväntades genom att samordning och administration förenklades, men det fanns också ett behov av att förbättra kvaliteten på tillsynen.

3. RESULTAT

Utifrån de olika delarna i översynen kan konstateras att tillsynsarbetet inte är helt likställt i staden. Det gäller dokumentation, arbetssätt och organisering. Några resultat i korthet från rapportens olika delar:

- Tolv av stadens fjorton stadsdelsförvaltningar har använt sig av den preventiva metoden kontrollköp år 2016.
- Få stadsdelsförvaltningar dokumenterar enligt gällande krav i myndighetsutövningen.
- Enkätresultatet indikerar att samordnarna vill ha mer stöd från chefer, skulle önska en regionalisering för mer teamarbete eller centralisering av tillsynsarbetet
- Work shopen med cheferna ger en bild av att vissa stadsdelsförvaltningar har hittat en fungerande modell för tillsynsarbetet medan andra vill se en ökad professionalisering via en mer samordnad funktion.

Brist på likställighet innebär även att tillsynen behöver bli mer rättsäker. Chefer i work shopen efterlyste mer struktur och tydligare rutiner. Idag får inte alla försäljningsställen besök en gång per år, vilket enligt riktlinjerna är bestämt och krävs för att upprätthålla ett kvalitetsmässigt bra tillsynsarbete utifrån myndighetsutövningen. En aspekt i budgetuppdraget som är svårare att uttala sig kring är effektiviteten. Alla stadsdelsförvaltningar har en person som är ansvarig för att tillsynen utförs men hur mycket tid som faktiskt spenderas på tillsyn och genomföra en jämförelse med exempelvis

Malmö och Göteborg som har centraliserat arbetet har inte varit möjligt. Malmö och Göteborg har valt att helt centralisera sitt arbete med tillsyn av ungefär samma anledningar som framkommer som brister vid översynen i Stockholm. Det är dock inte säkert att en centraliserad organisation är lösningen på brister i kvalitet och likställighet. En nackdel är dessutom att lokal förankring med polis, fältassistenter, fritidspersonal etc försvåras.

4. ANALYS

En fortsatt effektiv och likvärdig tillsyn utgör en grund i det tillgänglighetsbegränsande ANDT-arbetet. Regeringen bedömer därför att en fortsatt utveckling av tillsynen är viktig. Tillräckliga personalresurser, kompetensförsörjning och metodutveckling utgör väsentliga delar för att kommunernas arbete ska vara effektivt. Samarbete mellan kommuner och myndigheter är en framgångsrik väg som kan bidra till ökad kompetens och kvalitet i tillsynen.

Tillsynen är en viktig del i det preventiva arbetet. Kommunen har en stor del av ansvaret för den omedelbara tillsynen över att tobakslagen och föreskrifter följs. När det gäller handel, t.ex. regler om åldersgräns, har kommunen och Polismyndigheten ett gemensamt ansvar. Kopplingen mellan tillsyn och övrigt förebyggande arbete är av stor vikt, inte minst på området tillgänglighetsbegränsning. Därför är tillsynen en viktig del i det alkohol- och tobakspreventiva arbetet. Det finns därmed en logik att för närvarande organisera tillsynsarbetet på samma sätt som det övriga förebyggande ANDT-arbetet med central samordning och lokalt utförande. Regeringen har föreslagit att det i framtiden borde krävas tillstånd för att sälja folköl och tobak. Vid eventuell tillståndsplikt skulle annat arbetssätt och organisering krävas. Därmed vore det orimligt att genomföra stora organisatoriska förändringar innan det blir klart hur det nationella ramverket kommer att se ut framöver.

4.1 Diskussion

Vissa stadsdelsförvaltningar har tidigare och även i enkäten till lokala samordnarna framfört att tillsynen skulle kunna uppnå en bättre Kvalitet om arbetet centraliserades. Omvärldsanalysen visar även att Göteborg och Malmö har valt en centraliserad organisation. Argument som talar för en centralisering är att samordning, planering, styrning och uppbyggnad av kompetens har förutsättningar att förbättras.

Sårbarheten kan minska genom att tillsynsansvaret då flyttas från en person till en central grupp. Det som dock framkommer i enkäten till samordnarna och i andra sammanhang är att fördelen med nuvarande organisation är den lokala kännedomen och möjlighet till samverkan lokalt med aktörer såsom fält- och fritidsverksamhet, polis med flera. I det sammanhanget är värt att notera att intentionen i tobakslagen relaterar just till den lokala preventiva kontexten. Lagen belyser just att kopplingen mellan tillsyn och övrigt förebyggande arbete är av stor vikt, inte minst på området tillgänglighetsbegränsning. Därför är tillsynen en viktig del i det övriga alkohol- och tobakspreventiva arbetet.

Ett uttalande som framkom på work shopen med cheferna som ligger i linje med vikten av det lokala förebyggande arbetet var:
"Först tyckte jag det här var ett jobbigt måste, men när jag började förstå sammanhanget och vikten av tillsynsarbetet i hela det preventiva arbetet blev det annorlunda. Vi måste sätta tillsynsarbetet mycket tydligare i ett preventivt sammanhang för att öka ambitionen och vikten av arbetet".

4.2 Förslag på aktiviteter för att stärka kvalitet och likställighet i tillsyn av folköl och tobak.

Fördelar som framkommit i argumenten om en centraliserat organiserad tillsyn såsom bättre samordning, planering, arbetsmiljö och uppbyggnad av kompetens kan få genomslag genom förstärkt samverkan och utvecklat stöd. Dessutom förloras inte den viktiga ingrediensen av lokal samverkan i det preventiva drogförebyggande arbetet.

Förvaltningen föreslår följande:

- En kick-off för chefer arrangeras under våren 2017. Socialförvaltningen informerar om förutsättningarna i tillsynsarbetet och ger möjligheter till diskussioner utifrån denna översyn. Många chefer är nya och ett önskemål bland tillsynssamordnarna har varit bättre stöd från ledningen.
- Central samordnare stödjer ett utökat teamarbete emellan stadsdelsförvaltningar, i syfte att stärka effektiv planering och kompetensutveckling.
- Framtaget stödmaterial utvecklas och förankras bättre
- Nuvarande Fot-möten fyra gånger per år fortsätter
- Utökade arbetsinriktade lokala möten två gånger per år. Socialförvaltningens samordnare ansvarar för mötet som syftar till en mer rättsäker och likställig tillsyn i staden. Dessa möten ska vara praktiska och framförallt behandla dokumentation i OL2, samt ärendegenomgång.

- I de fall samverkansavtalen med polisen fortfarande utformas uppmantras stadsdelsförvaltningarna att inkludera området tillsyn i avtalen.
- Socialförvaltningen utformar en modell för hur tillsynsarbetet kan följas upp i stockholmsenkäten och eventuellt utgöra en ILS indikator. Tillgänglighetsbegränsningen är en del i det preventiva arbetet som har goda förutsättningar att följas upp.

